

Latweefchu Uwisēs.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 42. Zettortdeenā 16tā Oktobera 1830.

Z e l g a w a 15tā Oktobera.

Lihds IIIu Oktobera pee Rihgas ohsta 1216 kuggi bij atbraukuschi un 974 isgahjuschi.

N o t u k k u m e s.

Pehz leetūs laika faule, pehz gruhtibahm weeglums. Lihds pehz Jahneem scho gaddu pee mums gruhti laiki bija. Mirreju pulks ohtrteef tik leels bija, ne kà zittōs gaddōs, un dšunmu-schu behrninu pulks tik pušs tik leels. Weenās mahjās pušsgadda laikā 6 zilweki nomirruschi, ohtrās eeksch 6 neddelahm 5 zilweki, treschās 4 zilweki eeksch 3 neddelahm. Nu jau treschā meh-ness paldeewō Deewam itt retti mirst, un behr-nini dšemm, kà jau preekschlaikā. — Tikkai weenās mahjās kur wiiffi gruhtā karstona gullā gullejuschi itt ne weens zilweks mirris. —

Divi zilweki arri deemschehl muhsu draudfē besdeewigi aisgahjuschi, few pascheem gallu dar-ridami, weens wihrs no 37 gaddeem, muischā fullainis, kas dauds gaddōs pee Deewa galba ne irr bijis, noschahwees, — ohtris puika no 12 gaddeem, kas nekad gribbejis labbi klauft, itt kà wasankis turrejees, pakahrees zitta fain-neeka pirti, mahtu, atraitnu, leelās behdās gahsdams. — Uk, kaut jelle wiiffi us Deewa dohmatu, un tam eeksch fawa Pestitaja dohtohs, tad no tahdeem nihdreem notikkumeem ne dšir-detu! — Lai Deewō to dohd pee mums un wiiffur. —

Geksch laizigu buhschanu arri scho gaddu lab-baki, ne kà tannis divi aisgahjuschs gaddōs, kas pee itt dauds zilwekem bija behdu gaddi. Kaut gan waffaraji, ne wis labbee pee mums bijuschi, tad tomehr, Deewam gohds, warr fazziht, ka ik no desinitis fainneekem scho gad-du astoneem labs gads irr: kas Deewam ar preeku gohdu dohd.

Lai Deewa laipniba tikkai zilwekus greeesch pee winna, ta mihta tehwa, firds.

Kahrlis Elberfeld,

Zukumes draudses mahzitais.

W e h l b a s n i z a s = e e f w e h t i f c h a n a.

Ne ween Gribwes basniza, kà Uwischu 37tā nummeri peeminnehts tappis, bet ir wehl zitta Sehrpils aprinkt, prohti ta pee Kalkunes muischas peederriga, un no Egiptes mahzitaja ap-deenejama Berkenehges basniza irr schinni rud-deni eefwehtita tappusi. Jau preeksch kahdeem 50 gaddeem ustaitita, ta stahw lohti augstā jaukā weetā, 7 werstes no Dinaburgas us pascha leelzella, kas no Leisheem us Dinaburgu wedd. Tannit muhscham peeminnamā karragaddā 1812 gahje schē weens leels pulks ta breefmiga Pranzoschu karraspehka garram, un ispohtija bez wiffas waines scho smukku Deewanammu, tā ka tikkai muhri ween no ta wehl palikka. Krehslus, grihdu, kohri, spreddika-krehslu, altari, un wiffu, kas schinni basnizā tikkai no kohka bija, tee isplehse ar besdeewigahm, ir swehtu weetu ne faudsedamahm rohkahm, un to fadedsinaja fawā lehgeri, ittin kà malka zittadi ne buhtu bijusi dabbujama. Tā schi basniza stahweja ilgus gaddus fawā pohstu-buhschanā par leelu noskumschanu teem, kas pirmak tannit paschā fawas dwehfeles bij apkohpuschi, un kam nu fawās garrigās waijadfibās bija jaeet lihds tablai Egiptes basnizai, kamehr nu no jauna tappe ustaitita, wiffā glihtumā ispuschkota, un tai wezzai par winnu leelās behdās buhdamai draudsei atkal atdohta. Zeenigs Kursemmes Su-perdenta Kungs ar Sehrpils prahwesta, Egiptes un Kalabrunnas mahzitaja paligu eefwehtija scho basnizu 31mā Augusta deenā. Jauka

musike, kas no II spehlinanneem pee dseefinahn tappe taifita, darrija to Deewakalposchanu jo patihkamu. — Lai Deews pasfarga scho mihtlu Deewa-nainmu us preekschdeenahn no wiffahn breefmibahn, lai apfwehti ar sawu baggatu fwehtibu wiffus, kas par winnas atjaunoschanu gabdajuschi, un lai peeschirr wehl ilgus gaddus tam schè nofirmojuscham gohdigam mahzitajam to preefu, schè Deewa-wahrdus wiffa spehka fluddinahrt!

Wehl schè japeeminn, ka Sehrypils prahwesta aprinki pa 7 gaddeem 9 basnijas irr eefwehtitas tappuschas.

* *

G u d r s p a d o h m s.

Wiffem sinnama leeta, ka karra laikâ us juhru tikpat kaujahs ar fuggeem, kâ karra spehfi wirs semmes. Tahdâ laikâ andeles jeb prezzes fuggeem gan gruhti klahjahs! jo tad prettineeka laupitaja fuggi kâ meddidami wiffu juhru aplent, frustu frustam tihko un mekle pehz prezzes fuggeem un fur tahdu eeraudsijuschi un panahrt warr, tudal tam wirsu steidsahs un panemni; jo prohti prezzes fuggis ne spehj prettinturretees, bet karra fuggam bes schelastibas wajjaga padohtees. Par to arri ta andelefchana us juhru karra laikâ woi wiffai stahjahs; woi fur kahds kuptschefchanas fuggis no ohstes is-eet sawu zellu nodohmajis, tad us laimi to darra, pellitei lihds zerredams kakkam isbehgt woi tshaklahm kahjahm woi to peewillt ar gudribu. Tas gan retti isdohdahs — par to arri prezzes paleef dahrgas karra laikâ — tomehr pulkâ arri redsehts tohp.

Tâ gaddijahs tanni nifnâ karrâ kas 1780tâ gaddâ Sprantscheem bij ar Englandereem, ka weens Sprantschu fuggis, it baggati apfrauts ar weddamahm sifschu un bohmvilla prezzehm, ko Smirnas pilsehtâ Turku semnè bij dabbujis, atpakkat steidschs us mahjahm. Par wiffu tahlu zellu deenas-widdus juhra, tam labbi bij gahjis. Jaw sawas semmes mihtla krasâ no tahlenes eeraug sawu brangu pilsehtu Marselje, fur tam mahjas weeta bij, un preezajahs wiffahm breefmahn gohdam isbehdsis, kad par ne-

laimi weens Englandera laupitaja fuggis scham teescham wirsu dohdahs. Kas nu buhs? Kur tahdam isbehgs! Tè jaw redsam gals klahrt, kad pats fugga kungs (kaptaine) ne buhtu isglahbis zaur gudru padohmu, kas tam ahtri prahtà schahwahs. Schis, tik ko mannijis, ka isbehgt wairs ne warr, pawehl muddigi sawai fainei, lai wiffi lihds ar winnu paschu, nokahp appafscha fugga wehderâ un flehpahs. Bet fugga wirspuffè winsch astlahje weenu paschu samannigu wihru, kam winsch ahtri isteize kâ darriht, un kas us tahdahm ffohlahm ir klautigs ir mahzihstis bij. Englanderis schahwena tahluma Sprantscham peegahjis, ussperr scham kahdu lohdi no leela gabbala rihklas, par baidekli. Tudal uswekl muhsu gudrineeks baltu laffatu sawam fuggam, par sihmi (ko wiffi juhrineeki proht) ka leelâ nestundâ, un paschâ nelainè efsus. Nu peewelkabs laupitais klahrt pee Sprantschu fuggi un pawehl — ar dsirdefchanas truhbu fleegdams — lai Sprantschu wimpeli nonemni semnè no sawa fugga, par padohfchanas sihmi. — „Wai Deewin! zeenigs kungs“ atbild ismahzihstis laimwa puifis, „to darriht pagallam nespehju, kautschu gan gribbejis. Nahzeet luhdsami un nemneet paschi to fuggi. Es esinu nabbags zettawihrs (reisineeks), un gluschi weens pats schè fugga wirspuffè. Wehs nahkam no Smirnas, fur lihds ar baggatahm prezzehm arri pohsta mehru effam dabbujuschi; pats kaptaine, un pufse fugga-faines jaw mirruschi us zellu ar mehru. Tè appafschâ, fugga ruhme wehl feschî flimmi gull, Deews sinu woi wehl dsihwi! man pascham arri jaw gluschi flitta duhscha; tapehz luhdschs, apschelojeetees pahrmannim, un glahbeet manni no Deewa pufses!“ — „Eij pee wella,“ atkleeds Engländera fugga wirsneeks; „es ne gribbu sawam pohsta fuggam klahrtaki pee-eet, un kad man wiffas pasaules mantu fohlitu!“ — „Bet es jaw ne esinu juns ne kahds prettineeks, bet fweesch no Italias semmes“ atfakka gudrs melkulis, „juhsu eenaidneeki, tee Sprantschi, jaw wiffi apmirruschi, woi patlabban ar nahwi kaujahs. Wiffi fwehtekli lai dsird mannu gauschu luhgschanu: neatstahjeet man bes paliga.“

Us scho wahrdu, Englanderis nosubtija masu
 laiwu, un garras fahrtas gallâ kahdas budde-
 les ar wihs-ettiku peefehjis, fo tam mehra slim-
 neefam eedewe par paligu, winsch tudal atkal
 prohjam, un ar leclu steigschanu atkaphahs tah-
 tu nohst no mehra-fugga. — Nu sahze atkal
 fustetees us Sprantscha fugga wirspuffes; sinei-
 joht un preezigi gahje nu ikweens atkal sawâ wee-
 tâ pee sawu darbu, un jau ohtrâ deenâ fuggis
 laimigi eegahje sawâ Marseljes ohstâ.

Saffams wahrds irr: melleem ihfas kah-
 jas, drihs warr panahkt. Bet schè bij mel-
 leem laimigas kahjas, kas isglahbe wissu fuggi,
 lihds ar zilwefeem un prezzehm. Tatschu melli
 irr un paleef melli, lai arri nohtes-laikâ teitti
 tohp. Jeb woi karra laiks ir paschu Deewa
 baußli warr apgahst un isnihjinahst? Zè irr, par
 fo gudras dohmas un labbas mahzibas smelt,
 un taisni sprees! — Zitti gan tâ mahza: leelâ
 wajadfibâ un nohtes-laikâ effoht brihw melloht,
 prohti kad ne weenam ar to pahri darra, bet
 few jeb zittam labbu darriht un no nelaimes is-
 glahbt warr ar melleem. Bet ikweens blehdis,
 arribsan mellodams un frahpdams, kad to pee-
 dsenn, ikreis ar to aishildimatees un taisnotees
 grihb: ka schis to darrijis leelâ wajadfibâ un
 nelaimè, kâ speefin peefpeefis, un zittadi ne
 warrejis glahbtees un kur tad zilweks atrohnams
 pasaulè, kam ne useet kahdu reis ir nelaimè un
 nestunda? Ja nu melli nohtes-laikâ irr wehleti,
 tad jaw wisseem nelaimigeem irr brihw melloht;
 bet kur tad gals buhtu melleem? Woi pasau-
 le us tahdu wihs warretu gohdam pastahweht? fo
 dohma? — Bet kas zeeti pehz Deewa wahr-
 deem turras, prohti gohdigais un deewabihji-
 gais, tas jebkurâ laikâ un weetâ taisnibu ween
 runna, laimè tiklab kâ nelaimè, ir kad retti kah-
 du reis scham par skahbi buhtu; bet sawu sinna-
 mu firdi winsch ar melleem ne kad ne gahna. Un
 ikdeenas to dabbu redseht un dsirdeht, ka astotais
 fwehts Deewa baußlis sawu zeenitaju wissur goh-
 dam un drohschi farga un isglahbj — bet ne ik-
 reis melli tik labbi isdohdabs, kâ schè Sprantschu
 meisteram. Par to wehl pateefibas zellu ne at-
 stahsin.

R. C — 3.

Schuhpla bseefmina.

1.

Gull' dehlin, mannu mihsulihst,
 Glehds aztinas, tu engelihst,
 Râ silla wijolite, fluss
 Eeksch raffinas, tâpatt tu duff'.

2.

Wehl sapni tewi ne frauze,
 Pats ne juhti ka effi schè;
 Wehl fweescha tew schi pasau-
 le Wehl ne sinni, kâ patiks tè.

3.

Gull' dehlin, falsdi aismidjis!
 Pahr tewi wakte engelis.
 Kad mohdbisees, tew istihschu
 Ur mahtes kruhti meeloschu.

4.

Laws garb no debbes atnahze
 Kad tewi Deews mums eedewe;
 Eeksch tawahm masahm azzim spihd,
 Tas Deewa meers, kas eeksch tew miht.

5.

Scho meeru augdams peefohpi
 Un mahzees dsihwoht prahgtigi;
 No kurrenes tu atnahji,
 Kur aiseefi, to peeminni.

6.

Tâ dsihwodams tew zilweki,
 Itt wissur zeenihis mihsligi;
 Un wezzumu mums puschkoffi
 Ur daschu preeka-krohniti.

7.

Ta mahtes firds man atwerrahs
 Kad dehlin, tewi usskattahs;
 Mans preeks un manna mihsliba
 Eeksch tewis irr saweenota.

8.

Kad appaksch firds tew nehfaju
 Gan zeefschu daschu gruhtibu;
 Kad pirmreis flehpi usnehm
 Ir wissas sahpes aismirfu.

9.
Gull' behlin, aischlehd' aztinas,
Klau, wehsminsch schuhpo lappinas;
Zapat es temi schuhpoju
Un salda meega midsinu.

10.
Pee schuhpula nahz tehtin schur,
Naug schuhplis kustahs schur un tur.
Mums abbeem peederr puifitis,
Nahz paraug, jau gull aismidfis.

Tanni 15ta Septembara 1830. L.....I.

Teesa fluddinaschana.

Us pawehleschanu tahs Keiserisks Gohdibas,
ta Patwalbineeka wiffas Kreemu Walsts 20. 20. 20.,
tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee
ta Sergemihthes fainneeka Stibbullu Zahna buhtu,
kas inventariuma truhkunta un zittu parradu dehl
fawas mahjas nobewis, aizinati, lihds 5tu deenu De-
zembera mehnescha, pee schih's pagasta teefas pee-
teiftees.

Sergemihthes pagasta teefa 6ta Otkobera 1830. 2
(L. S. W.) Puleksch Kahrl, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas
frehweris.

Zittas fluddinaschana.

Tai 12ta Dezembera mehnescha deena f. g. tohp
tahs uhdens = ka arri wehia = sudmallas, scheid us renti
isfohlitas; kas no melbereem tahs nemt gribbetu, tohp
ta sinna zaur schahm latweeschu = ka arri wahzu awi-
schin darrita, lai tai peeteifta deena pee schih's mui-
schas waldischana atnahktu, un sawu fohlifchanu un
pahrfohlifchanu isteiktu.

Mengehmuischa tai gta Otkobera 1830. 3
F. Redlich, muischas walditais.

La Keel-Fluzes muischas waldischana scheid sinnamu
barra, ka tee, lihds schim us Nillahsa un Swetschu
deenahm scheid turreti firgi, irr nozelti un taggad Keel-
Fluzes dsimtsmuischa ne kahdi tirgi wairs ne tap's tur-
reti. Keel-Fluzé 8ta Otkobera 1830. 3

Muischasfung's Mellien.

Kad tas pee Jaun = Sahtes pagasta peederrig's pui-
fis, ar wahrdu Didsche, jau no imas Zuhni deenas
schi gadda fleppeni no scheijenes aischahjis un no win-
na laika taggad bes passu-grahmatas apfahrt wafa-
jahs, tad iftats, wiffumairak pee tahs drihs notekfa-
mas rekruschu dohschana, scheid tohp apdraudehts,
winnam nekahdu mahjaswectu doht.

Jaun = Sahtes pollizeje 5ta Otkobera 1830.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihgê tanni 6ta Otkobera 1830.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 7 1/2 Kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds kannepu tappe maksahs ar	1	—
5 — papihru naudas	1	34	1 — linnu labbakas surtes — —	2	30
1 jauns bahlderis	1	30	1 — — flittakas surtes — —	1	75
1 puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	35	1 — tabaka — —	—	65
1 — kweeschu — —	2	25	1 — dselses — —	—	60
1 — meeschu — —	—	90	1 — fweesta — —	2	—
1 — meeschu = putrainu — —	1	25	1 muzzâ filku, preeschu muzzâ — —	6	50
1 — ausu — —	—	55	1 — — wihkschnu muzzâ — —	6	75
1 — kweeschu = miltu	2	50	1 — farkanas fahls — —	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	50	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	20	1 — rupjas baltas fahls — —	4	25
1 — firnu — —	1	60	1 — smalkas fahls — —	3	75
1 — linnu = sehklas	2	75	50 grafchi irr warra jeb papihres rublis un		
1 — kannepu = sehklas	1	—	warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
1 — fimmenu — —	1	—	maksâ.		

ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen; S. D. Braunschweig, Censor.
No. 480.